

КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

KEY COMPONENTS AND CURRENT TRENDS OF THE DOMESTIC BANK DEPOSIT POLICY

УДК 336.717.3

Приступа Л.А.к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Хмельницький національний
університет**Павлюк А.В.**студент
Хмельницький національний
університет**Стасюк Д.І.**студент
Хмельницький національний
університет

У статті викладено сучасне розуміння сутності та складових депозитної політики банківських установ. Визначено основні завдання та принципи управління депозитною діяльністю банків. Розкрито зміст ключових функцій об'єкта та суб'єкта управління депозитною політикою банку. Проведено аналітичну оцінку депозитної політики на рівні країни та ключового системоутворюючого банку (ПАТ «Ощадбанк») за 2013-2015 роки. Виявлено та описано сучасні тенденції депозитної політики вітчизняних банківських установ. Акцентовано увагу на актуальних питаннях формування та реалізації депозитної політики банків в Україні та окреслено шляхи їх вирішення.

Ключові слова: депозитна політика, складові політики, депозитна діяльність, формування депозитної політики, реалізація депозитної політики.

В статье изложены современное понимание сущности и составляющих депозитной политики банковских учреждений. Определены основные задачи и принципы управления депозитной деятельностью банков. Раскрыто содержание ключевых функций объекта и субъекта управления депозитной политикой банка. Проведено аналитическое оценивание депозитной политики на уровне страны и ключевого системообразующего

банка (ПАО «Ощадбанк») за 2013-2015 годы. Выявлены и описаны современные тенденции депозитной политики отечественных банковских учреждений. Акцентировано внимание на актуальных вопросах формирования и реализации депозитной политики банков в Украине и намечены пути их решения.

Ключевые слова: депозитная политика, составляющие политики, депозитная деятельность, формирование депозитной политики, реализация депозитной политики.

The article presents the current understanding of the nature and constituents of the banks deposit policy. The main tasks and principles of the deposit policy of banks are defined. The content of the key features of the object and the subject of management bank deposit policy are disclosed. An analytical assessment of the deposit policy at the state level and key backbone bank (PJSC «Ощадбанк») for 2013-2015 are conducted. Discovered and described current trends of the deposit policy of domestic banks. The attention is focused on the topical issues of formation and implementation of the deposit policy banks in Ukraine and ways of solving them.

Key words: deposit policy, components of policy, deposit activity, formation of the deposit policy, implementation of the deposit policy.

Постановка проблеми. Сталий розвиток вітчизняної банківської системи та ефективне функціонування банківських установ у сучасному бізнес-середовищі визначається обґрунтованою політикою управління. Ключовим об'єктом у даному процесі є ресурсна база банку. Саме тому, обґрунтована конкурентоспроможна депозитна політика сприятиме підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень щодо залучення та використання ресурсів з депозитних джерел, забезпечуючи фінансову стабільність та надійність, покращуючи ділову репутацію банку та збільшуючи показники прибутковості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням змісту та складових депозитної політики у контексті розвитку банківської системи займалась велика кількість як зарубіжних, так і вітчизняних вчених.

Вагомі розробки у вивченні депозитних коштів у складі ресурсів сучасних банківських установ проводили такі зарубіжні економісти, як: Г. Айленбергер, Р. Еллер, П. Роуз, які аналізували проблеми формування депозитних вкладів у структурі ресурсної бази банку.

Теоретичний та науково-методичний базис управління ресурсним забезпеченням вітчизняних

банківських установ з депозитних джерел формують дослідження науковців, серед яких: А. Мороз, М. Савлук, В. Ричаківська, О. Дзюблюк, В. Рисін, В. Алексєнко, В. Базилевич, Н. Внукова, С. Волосович, Н. Парасій-Вергуленко, А. Череп та ін.

Сучасні дослідження окремих теоретико-методичних аспектів депозитної політики у загальній системі управління діяльністю банків проведено: С. Кучеренко, Ю. Нагорним, Н. Черевик, Л. Аврамчук, О. Бартош, Д. Циганюк, В. Коваленко та ін. [1-7 та ін.].

Проте, сучасні умови розвитку економіки потребують поглиблення існуючих напрацювань та подальших розробок у площині формування та реалізації депозитної політики вітчизняних банківських установ.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення сутності і змісту ключових складових та сучасних тенденцій депозитної політики вітчизняних банків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення та системне узагальнення доробку вітчизняних та зарубіжних економістів щодо проблем банківського менеджменту є основою для розуміння сутності депозитної політики банку як комплексу заходів щодо формування асортименту

депозитних послуг, різноманітних форм та методів залучення коштів з метою забезпечення стійкості та надійності ресурсної бази і високого рівня конкурентоспроможності на фінансовому ринку.

Враховуючи це, основну мету депозитної політики банківської установи необхідно розглядати, як залучення якнайбільшого обсягу грошових ресурсів за найнижчою ціною.

Зміст депозитної політики виявляється у забезпеченні фінансової стабільності та стійкості банку, рентабельності, ліквідності, надійності, адекватності процесів її формування і реалізації потребам клієнтів.

До переліку основних завдань депозитної політики вітчизняних банківських установ у сучасному бізнес-середовищі необхідно віднести:

- підтримку достатнього рівня ліквідності банку;
- поєднання різноманітних видів депозитів;
- забезпечення взаємозв'язку та взаємоузгодженості між депозитними та кредитними операціями щодо їх обсягів та термінів;
- активізацію роботи по впровадженню нових та підвищенню якості існуючих банківських послуг;
- дотримання високих стандартів культури обслуговування клієнтів.

Ураховуючи вплив загальних принципів управління, основні принципи управління депозитною діяльністю банків необхідно визначати у наступному складі:

- інтеграція із загальною системою менеджменту у банку, що передбачає тісний взаємозв'язок як із системою фінансового менеджменту, так і з іншими функціональними системами: операційною діяльністю, менеджментом персоналу, інноваційним менеджментом. Адже прийняті рішення у будь-якій з означених сфер впливатимуть на розширення чи скорочення ресурсної бази банку.

- комплексний характер формування управлінських рішень щодо залучення депозитних ресурсів. Депозитна політика банку є комплексною системою управління, яка забезпечує розробку взаємозалежних управлінських рішень, кожне з яких вносить частку у загальну результативність депозитної діяльності банку.

- плановість і системність у розробці та реалізації управлінських рішень. Планування узгодженості кредитно-депозитних операцій з метою забезпечення збалансованості ресурсної бази банку, системності у розробці стратегії і тактики управління депозитною діяльністю.

- високий динамізм фінансового управління, який враховує зміни факторів внутрішнього та зовнішнього середовища формування та використання депозитних ресурсів банку, форм організації банківської діяльності, фінансового стану, кон'юнктури фінансового ринку.

- варіативність підходів до розробки рішень у сфері депозитної політики банку через прогнозування

варіантів їх прийняття, обґрунтування та пошуку оптимальних у відповідності до заданих критеріїв.

- стратегічна орієнтованість управління депозитною діяльністю банківської установи, її узгодженість із стратегією довгострокового розвитку для досягнення стратегічної мети та забезпечення сталого розвитку.

Основна мета і завдання депозитної політики банку реалізуються через виконувані функції об'єкта і суб'єкта управління.

Об'єктом системи управління депозитною політикою банку (керуваної підсистеми), на нашу думку, є депозитні ресурси, їх обсяг та структура, складові формування і напрями використання.

З огляду на це, можна виділити дві основні функції об'єкту управління депозитною політикою банку: відтворювальну та контрольну. Перша функція полягає у ефективному відтворенні залучених депозитних ресурсів через подальше їх використання та забезпечення безперервності життєдіяльності, а друга сприяє здійсненню ефективного регулювання і оперативному реагуванню на економічні зміни умов функціонування банківської установи.

Суб'єкт системи управління депозитною політикою банку (керуюча підсистема) розглядається нами, як спеціальна група людей, яка за допомогою різних форм управлінського впливу забезпечує цілеспрямоване функціонування об'єкту.

Тому до ключових функцій суб'єкта управління депозитною політикою банку необхідно включати:

- планування, як основу для прийняття фінансових рішень, що включає комплекс заходів з розробки планових завдань депозитної політики банку та інструментів реалізації на практиці, визначення груп цільового впливу;

- прогнозування, що забезпечує передбачення відповідних змін депозитної політики, в межах якого проводиться оцінювання внутрішнього та зовнішнього середовища, ринкової кон'юнктури, виконується SWOT-аналіз депозитної діяльності банку;

- організація, яка полягає у ефективному функціонуванні організаційної структури управління та використанні даних аналізу продуктової, цінової, збутової політики для удосконалення маркетингових підходів та розробки нових продуктів, що забезпечать подальше нарощення обсягів депозитних ресурсів;

- аналіз та оцінка акумульованих депозитів з позиції наявного обсягу, динаміки та структури ресурсного потенціалу банку;

- контроль, як перевірка ефективності формування та використання депозитних ресурсів, визначення відхилень від планових показників та необхідності внесення корективів.

Проводячи аналіз сучасного стану депозитної бази вітчизняних банків протягом 2013-2015 років

[8], варто відмітити, що у 2014 році спостерігалось суттєве погіршення економічної ситуації, насамперед через ведення воєнних дій на сході країни. Крім того, економічну активність протягом року стримували несприятлива кон'юнктура на зовнішніх ринках, зниження внутрішнього споживчого та інвестиційного попиту, розрив міжрегіональних зв'язків внаслідок анексії АР Крим. У цілому за 2014 рік загальний обсяг нових депозитних договорів був більшим, ніж у попередньому році. У результаті зацікавленості банків у нарощуванні депозитної бази процентні ставки за депозитами резидентів підвищувалися. Переважно зросла вартість депозитів нефінансових корпорацій. Порівняно з попереднім роком депозити резидентів у середньому подорожчали з 1,0 процентного пункту – до 11,5% річних.

На сьогоднішній день депозитний ринок України переживає повільне відродження після банківської паніки, викликані військово-політичною невизначеністю, дефолтами банків та девальвацією національної валюти.

Аналіз динаміки обсягів депозитів банків України за 2013-2015 роки (таблиця 1) дозволяє зробити наступні висновки, а саме, що у 2015 році загальна сума зобов'язань збільшилась на 38012 млрд. грн порівняно з 2013 роком і на 28943 млрд. грн порівняно з 2014 роком. Ці зміни пов'язані з вагомим зменшенням суми коштів фізичних осіб у 2015 році на 44666 млрд. грн порівняно з 2013 роком та на 27311 млрд. грн у порівнянні з 2014 роком.

Дана закономірність була спричинена в основному зменшенням довіри суб'єктів господарювання до банківської системи внаслідок політичної нестабільності в державі та наслідків фінансової кризи. Сума коштів суб'єктів господарювання у 2015 збільшилась на 82678 млрд. грн у порівнянні з 2013 роком та зросла на 56254 млрд. грн порівняно з 2014 роком.

У структурі депозитного портфелю банків України протягом 2013-2015 років переважаючою, не дивлячись на стійке зменшення, залишалась частка коштів фізичних осіб (таблиця 2). Так у 2013 році у загальній сумі депозитів вона становила 64,86%, у 2014 – 61,43%, у 2015 – 55,05%.

Розширення ресурсної бази банків за рахунок депозитів фізичних осіб – явище позитивне, так як дані вклади є переважно строковими (на відміну від депозитів юридичних осіб), що у свою чергу дає можливість створення надійної та передбачуваної бази для кредитних операцій вітчизняних банків, адже, зрозуміло, що сформована ресурсна база направляється на забезпечення активних операцій.

При вивченні сучасних тенденцій депозитної політики вітчизняних банківських установ, вважаємо за доцільне провести оцінювання депозитного портфелю ПАТ «Ощадбанк» як найстабільнішого учасника ринку банківських послуг та системоутворюючого банку державної форми власності.

Проведемо аналіз складу та динаміки депозитного портфелю за 2013-2015 роки (рисунок 1).

Упродовж 2013-2015 років депозитний портфель ПАТ «Ощадбанк» вирізнявся стійкою тенден-

Таблиця 1

Динаміка обсягів депозитів банків України у розрізі коштів суб'єктів господарювання та коштів фізичних осіб за 2013-2015 роки*

Показники	Роки, млрд. грн			Абсолютне відхилення (+,-), млрд. грн			Відносне відхилення, %		
	2013	2014	2015	2014 до 2013	2015 до 2014	2015 до 2013	2014 до 2013	2015 до 2014	2015 до 2013
Кошти суб'єктів господарювання	234 948	261 372	317 626	26 424	56 254	82 678	111,25	121,52	135,19
Кошти фізичних осіб	433 726	416 371	389 060	-17 355	-27 311	-44 666	95,99	93,44	89,70
Усього зобов'язань	668 674	677 743	706 686	9 069	28 943	38 012	101,36	104,27	105,68

*Розраховано авторами за даними [8]

Таблиця 2

Структура обсягів депозитів банків України за 2013-2015 роки*

Найменування статті	2013 рік		2014 рік		2015 рік	
	сума, млрд. грн	питома вага, %	сума, млрд. грн	питома вага, %	сума, млрд. грн	питома вага, %
Кошти суб'єктів господарювання	234 948	35,14	261 372	38,57	317 626	44,95
Кошти фізичних осіб	433 726	64,86	416 371	61,43	389 060	55,05
Усього депозитів	668 674	100	677 743	100	706 686	100

*Розраховано авторами за даними [8]

цією до зростання з 46340930 млн. грн (2013 рік) до 93437692 млн. грн. (2015 рік). Необхідно звернути увагу на те, що визначальним фактором зазначених змін є зростання коштів фізичних осіб у 2015 році на 147,44% в порівнянні з 2014 роком, до 53947725 млн. грн.

Щодо структури депозитного портфеля ПАТ «Ощадбанк» за 2013-2015 роки, необхідно відзначити зменшення частки депозитів фізичних осіб з 78% до 58% (на 20%) з відповідним зростанням депозитів юридичних осіб з 22% до 42%.

Аналізуючи депозитний портфель ПАТ «Ощадбанк» за 2013-2015 роки у розрізі валют (таблиця 3), можна зробити наступні висновки, а саме, що у 2015 році загальна сума коштів юридичних осіб збільшилась на 29 076 225 млн. грн порівняно з 2013 роком і на 20 711 908 млн. грн порівняно з 2014

роком. Це зростання відбулося за рахунок значного збільшення суми коштів юридичних осіб в національній валюті у 2015 році порівняно з 2014 роком на 8 537 221 млн. грн і на 11 397 013 млн. грн порівняно з 2013 роком. Збільшилась загальна сума коштів фізичних осіб – на 17 357 601 млн. грн у 2015 році порівняно з 2014 роком, і на 18 020 537 млн. грн порівняно з 2013 роком. Зазначимо, що в 2014 році порівняно з 2013 роком відбулося зменшення суми коштів фізичних осіб у національній валюті – на 2 612 460 млн. грн, у 2015 році порівняно з 2014 роком, навпаки, відбулось зростання – на 9 514 748 млн. грн. Сума коштів фізичних осіб в іноземній валюті у 2015 році зросла на 7 842 853 млн. грн порівняно з 2014 роком, і на 11 118 249 млн. грн порівняно з 2013 роком, що можна характеризувати, як позитивну тенденцію.

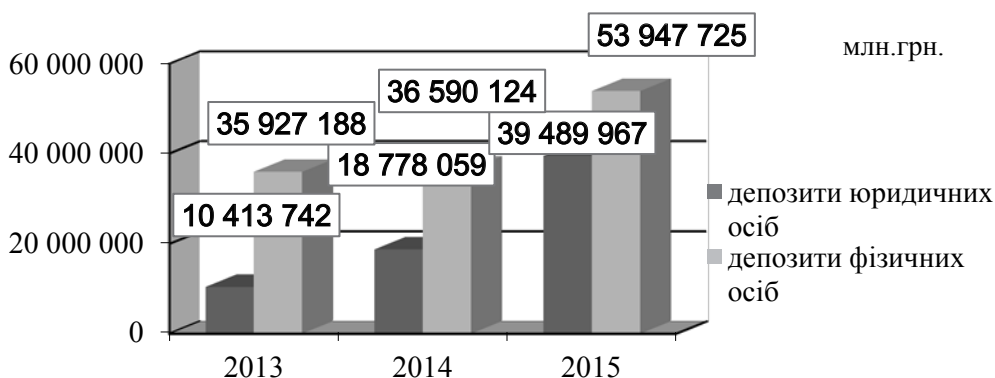

Рис. 1. Динаміка депозитного портфеля в розрізі юридичних та фізичних осіб ПАТ «Ощадбанк» за 2013-2015 роки

(побудовано авторами за даними [9])

Таблиця 3

Стан та динаміка депозитного портфеля ПАТ «Ощадбанк» за 2013-2015 роки у розрізі валют*

Показник	Сума, млн. грн			Відхилення (+,-), млн. грн		
	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2014 до 2013	2015 до 2014	2015 до 2013
Кошти юридичних осіб, в тому числі:	10 413 742	18 778 059	39 489 967	8 364 317	20 711 908	29 076 225
в національній валюті	9 096 786	11 956 578	20 493 799	2 859 792	8 537 221	11 397 013
в іноземній валюті	1 316 956	6 821 481	18 996 168	5 504 525	12 174 687	17 679 212
Кошти фізичних осіб, в тому числі:	35 927 188	36 590 124	53 947 725	662 936	17 357 601	18 020 537
в національній валюті	28 736 981	26 124 521	35 639 269	- 2 612 460	9 514 748	6 902 288
в іноземній валюті	7 190 207	10 465 603	18 308 456	3 275 396	7 842 853	11 118 249

* Розраховано авторами за даними [9]

Таблиця 4

Кошти клієнтів ПАТ «Ощадбанк» у розрізі строковості*

Показник	Сума, млн. грн			Відхилення (+,-), млн. грн		
	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2014 до 2013	2015 до 2014	2015 до 2013
Поточні рахунки	17 847 260	21 693 178	44 822 503	3 845 918	23 129 325	26 975 243
Строкові кошти	28 561 473	34 515 818	49 431 203	5 954 345	14 915 385	20 869 730
Усього коштів клієнтів	46 408 733	56 208 996	94 253 706	9 800 263	38 044 710	47 844 973

* Розраховано авторами за даними [9]

Ключовими параметрами оцінки депозитного портфеля банківської установи є види залучених коштів, джерела їх походження та стабільність.

Для більш точної характеристики депозитної бази необхідно визначити стабільну частину депозитів, яка може бути використана для цілей кредитування без ризику ліквідності. Стабільна частина депозитів включає строкові депозити і частину депозитів до запитання. Строкові депозити, термін погашення яких є відомим, є найбільш стійким ресурсом та найбільш легко піддається плануванню. Саме такий вид депозитів повинен складати основу депозитної бази для розвитку активних операцій банку. Однак строкові вклади є відносно дорогим видом депозитів, що змушує банки залучати менш дорогі, але більш ризиковані депозити до запитання та кошти на поточних рахунках.

Оцінюючи кошти клієнтів ПАТ «Ощадбанк» у розрізі строковості (таблиця 4), відзначаємо, що у 2015 році кошти на поточних рахунках клієнтів збільшилися на 26 975 243 млн. грн, що є досить вагомим, тоді як у 2014 році даний показник збільшився лише на 3 845 918 млн. грн. у порівнянні з попереднім роком. Строкові кошти клієнтів протягом досліджуваного періоду також помітно зросли: у 2014 році на 5 954 345 млн. грн, та у 2015 році на 14 915 385 млн. грн до рівня 49 431 203 млн. грн.

Значний приріст строкових вкладів знижує дохідність операцій банку, проте збільшує ліквідність його балансу. Зростання залишків коштів на рахунках до запитання є свідченням протилежної тенденції.

Слід також додати, що стабільність депозитної бази ПАТ «Ощадбанк» у великій мірі залежить від рівня державної підтримки, зокрема від обсягу депозитів, залучених від підприємств державної форми власності.

Не зважаючи на позитивні тенденції щодо зростання обсягів депозитів у вітчизняних банках, існують і певні проблеми, на які настановляються банки при залученні коштів клієнтів. Зокрема, для банківських установ залишаються актуальними питання: розробки депозитної політики, привабливої для клієнтів, з одного боку, та прибуткової для банків з іншого; формування довіри у потенційного клієнта банку; підвищення зацікавленості індивідуальних осіб у розміщенні своїх коштів на вкладних рахунках; використання цінових та нецінових методів залучення ресурсів; розвиток та впровадження інформаційно-інноваційних технологій для активізації роботи щодо розширення депозитної бази.

Вирішення актуальних проблем формування та реалізації депозитної політики вітчизняних банків за відповідними напрямками може передбачати:

1. З метою впровадження депозитної політики привабливої для клієнтів та прибуткової для банків доцільними є розробка простих і зрозумілих

споживачу депозитних продуктів, що не потребують значних витрат; врахування інтересів найвагоміших клієнтських груп банківської установи;

2. Для формування довіри потенційних клієнтів банку необхідними є дотримання бездоганної ділової репутації; забезпечення фінансової стійкості та надійності банку; ретельне та постійне вивчення інтересів і запитів вкладників – юридичних та фізичних осіб, надання найзручніших форм депозитного обслуговування;

3. Підвищенню зацікавленості індивідуальних осіб у розміщенні своїх коштів на вкладних рахунках сприятимуть удосконалення депозитної політики та ведення якісної кредитно-інвестиційної діяльності; активне використання комплексного обслуговування клієнтів;

4. Оптимізація використання цінових та нецінових методів залучення ресурсів може забезпечуватись формуванням банками адекватної процентної політики, спрямованої на залучення та стійке утримання коштів населення на депозитних рахунках із постійним поліпшенням якості обслуговування клієнтів, розширенням спектру депозитних послуг, додатковими видами послуг та розширення мережі філій;

5. Успішне впровадження інформаційно-інноваційних технологій для активізації роботи щодо розширення депозитної бази передбачає безпосередньо розвиток новітніх банківських технологій запровадження новітніх організаційних форм ведення депозитних рахунків населення, в межах чого доцільним є застосування багатоканальної діяльності, структурно-технологічна перебудови – front-office і back-office, самообслуговування, дистанційного обслуговування, call- центрів, консультативної діяльності, впровадження віртуальних банківських і фінансових технологій, новітніх комунікаційних технологій та засобів і т. ін.

Висновки з проведеного дослідження. Підсумовуючи вищевикладене, доцільно зауважити, що в сучасних умовах розвитку банківської системи при формуванні та реалізації депозитної політики вітчизняні банківські установи повинні швидко реагувати на зміни внутрішнього і зовнішнього бізнес-середовища та потреби існуючих і потенційних клієнтів з метою забезпечення сталого зростання депозитної бази, використовуючи традиційні та новітні стратегії і технології ведення банківської діяльності. Ключова роль у забезпеченні високої конкурентної позиції депозитної політики банку належить якісно та кількісно обґрунтованій стратегії і тактиці управління у даній сфері основними домінантами якої є фінанси, клієнти, бізнес-процеси, навчання і розвиток персоналу.

Оцінка результатів реалізації депозитної політики ПАТ «Ощадбанк», як одного з визначальних у банківській системі України, показала, що депозитна база є стабільною та оптимальною, проте,

перспективним є подальше нарощення частки строкових коштів, що забезпечить збільшення ліквідності та розширить кредитно-інвестиційні можливості банківської установи.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Аврамчук Л. А. Роль депозитної політики комерційних банків у структурі механізму банківського менеджменту [Електронний ресурс] / Л. А. Аврамчук. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua>.
2. Бартош О. М. Депозитна політика як складова системи управління діяльністю банку / О. М. Бартош // Фінансовий простір. – 2014. – № 4 (16). – С. 19–24.
3. Коваленко В. В. Капіталізація банків: методи оцінювання та напрями підвищення: монографія / В. В. Коваленко, К. Ф. Черкашина. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 153 с.
4. Кучеренко С. А. Депозитна політика банку та основні напрями її реформування / С. А. Кучеренко, Я. В. Лихочас // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2013. – № 6. – С. 342–345.
5. Нагорний Ю. І. Проблеми системи страхування депозитів в Україні та шляхи їх подолання / Ю. І. Нагорний, І. Ю. Кисельова, Ю. М. Ведмідь // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – № 1 (13). – С. 205–210.
6. Циганюк Д. Л. Сучасні тенденції формування ресурсної бази банків України [Електронний ресурс] / Д. Л. Циганюк. – Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12390/1/стаття_2_en.pdf.
7. Черевик Н. В. Депозитна політика банків України, облік депозитних операцій [Електронний ресурс] / Н. В. Черевик, Л. М. Гуріна. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/1988/1/49.pdf>.
8. Офіційний сайт Національного банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
9. Офіційний сайт ПАТ «Ощадбанк»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oschadbank.ua/ua/>

REFERENCES:

1. Avramchuk L. A. Rol' depozytnoyi polityky komertsiynykh bankiv u strukturi mekhanizmu ban- kivs'koho menedzhmentu [Elektronnyy resurs] / L. A. Avramchuk. – Rezhym dostupu: <http://archive.nbuv.gov.ua>.
2. Bartosh O. M. Depozytna polityka yak skladova systemy upravlinnya diyal'nistyuu banku / O. M. Bartosh // Finansovyy prostir. – 2014. – No 4 (16). – S. 19–24.
3. Kovalenko V. V. Kapitalizatsiya bankiv: metody otsinyuvannya ta napryamy pidvyshchennya: monohrafiya / V. V. Kovalenko, K. F. Cherkashyna. – Sumy: DVNZ «UABS NBU», 2010. – 153 s.
4. Kucherenko S. A. Depozytna polityka banku ta osnovni napryamy yiyi reformuvannya / S. A. Kucherenko, Ya. V. Lykhochas // BIZNESINFORM. – 2013. – No 6. – S. 342–345.
5. Nahornyy Yu. I. Problemy systemy strakhu- vannya depozytiv v Ukraini ta shlyakhy yikh podolannya / Yu. I. Nahornyy, I. Yu. Kysel'ova, Yu. M. Vedmid' // Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu. – 2012. – No 1 (13). – S. 205–210.
6. Tsyhanyuk D. L. Cuchasni tendentsiyi formuvannya resursnoyi bazy bankiv Ukrainy [Elektronnyy resurs] / D. L. Tsyhanyuk. – Rezhym dostupu: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12390/1/stattya_2_en.pdf.
7. Cherevyk N. V. Depozytna polityka bankiv Ukrainy, oblik depozytnykh operatsiy [Elektronnyy resurs] / N. V. Cherevyk, L. M. Hurina. – Rezhym dostupu: <http://eztuir.ztu.edu.ua/1988/1/49.pdf>.
8. Ofitsiyyny sayt Natsional'noho banku Ukrainy: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.bank.gov.ua>.
9. Ofitsiyyny sayt PAT «Oshchadbank»: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.oschadbank.ua/ua/>